

BIZTONSÁGI ADATLAP

Verziószám: **9.3**
A készítés dátuma: **2010.11.30.**
Felülvizsgálat dátuma: **2018.10.25.**

1. SZAKASZ: AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító

Cikkszám: **02230**
A termék neve: **D(-)-BORKŐSAV**
A termék angol neve: **D(-)-TARTARIC ACID**
Termék szinonim neve(i): **D(-)-BORKŐSAV**
Reach regisztrációs szám: **A termék regisztrációjára későbbi időpontban kerül sor.**

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai

Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása: **Élelmiszeripari, gyógyszeripari**
Az anyag vagy keverék ellenjavallt felhasználása: **Ellenjavallt felhasználási terület nem ismeretes.**

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Szállító cég neve:	MOLAR CHEMICALS KFT.	Cemolker Kft.
Szállító cég címe, telefonszáma, fax-száma:	2314 Halásztelek, Árpád utca 1. Tel.: +36-24 527-10 molar@molar.hu, web: www.molar.hu	2750 Nagykörös, Baracsi u. 3. Tel: 06-53-552-305
Felelős osztály email címe:	reach@molar.hu	www.cemolker.hu cemolkerkft@gmail.com

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
Tel: (06-80) 201-199 Fax: (06-1) 476-1138 e-mail: ettsz@okbi.antsz.hu**

2. SZAKASZ: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

Osztályozás 1272/2008/EK szerint: **Eye Irrit. 2.; H319 - Szem irritáció, 2. kategória**

2.2. Címkézési elemek

Címkézés 1272/2008/EK szerint:

Figyelmeztető mondatok: **H319 - Súlyos szemirritációt okoz.**

Figyelmeztetés: **FIGYELEM**

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok: **P305+P351+P338 - SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.**

Veszélyjelek, piktogramok:

2.3. Egyéb veszélyek:

Nem ismeretes.

Az ebben a szakaszban említett H mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

3. SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL/ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

3.1. Anyagok

CAS-szám: **147-71-7**
EU-szám: **205-695-6**
Összegképlet: **C₄H₆O₆**
Relatív molekulatömeg: **150,09**

4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Utasítások belégzés esetére: **A sérültet friss levegőre kell vinni.**
Utasítások bőrre kerülés esetére: **A szennyezett ruházatot távolítsuk el. A szennyeződött bőrfelületet bő vízzel mossuk le.**
Utasítások szembe kerülés esetére: **Öblítsük bő vízzel, a szemhéjakat szélesre nyitva.**

Utasítások lenyelés esetére: Itassunk sok vizet. Rosszullét esetén hívjunk orvost.
 Egyéni védőfelszerelés az elsősegélynyújtók számára: A védőfelszereléssel kapcsolatos információkhoz lásd a 8. szakaszt.

4.2. A legfontosabb - akut és késleltetett - tünetek és hatások

Akut tünetek és hatások: Az anyag irritálja a szemet, a bőrt és a légzőrendszert.
 Késleltetett hatások: Nem ismeretes.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

A szükséges orvosi ellátás leírása: Tüneti kezelés. Szembe kerülve azonnal kimosni és orvost hívni. Ne hagyjuk kihűlni a beteget.

5. SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Általános leírás: Éghető szilárd anyag

5.1. Oltóanyag

Alkalmazható tűzoltó anyagok: víz, szén-dioxid, hab, oltópor
 NEM alkalmazható tűzoltó anyagok: Nincs korlátozás

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Különleges veszélyek: Nem ismeretes

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Egyéni védőfelszerelés tűzoltáskor: Ne tartózkodjunk a veszélyes zónában friss levegős légzőkészülék nélkül.

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Személyi elővigyázatossági intézkedések: Nem szükséges.
 Sürgősségi ellátók esetében: A védőfelszereléssel kapcsolatos információkhoz lásd a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Egyéb megjegyzések: Nincs szükség különleges óvintézkedésre

6.3. A területi elhatárolás és szennyezésmntesítés módszerei és anyagai

Eljárás a feltisztításra/felítatásra: Szárazon kell feltisztítani. Továbbítsuk megsemmisítésre. Az érintett területet meg kell tisztítani.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

Hivatkozás más szakaszokra: A hulladék kezeléssel kapcsolatos figyelmeztetésekhez lásd a 13. szakaszt.

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Kezelési előírások: Megfelelően szellőztetett helyiségben, védőkesztyű, porálarc és védőszemüveg használatával dolgozzunk.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Tárolási előírások: Szorosan zárt edényzetben, hűvös, száraz körülmények között jól szellőzött helyen tárolandó.
 Tárolási hőmérséklet [°C]: max. 30
 Nem tárolható együtt: Lúgos folyadékok

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Meghatározott végfelhasználás: Az 1.2. pontban említetteken kívül egyéb speciális alkalmazása nem várható.

8. SZAKASZ: EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Expozíciós határértékek: Az anyagra/keverékre nincs megállapítva munkahelyi expozíciós határérték a 25/2000 (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendeletben
 Megengedett munkahelyi átlagos koncentráció (ÁK) [mg/m³]: Nincs adat
 Munkahelyi csúskoncentráció (CK) [mg/m³]: Nincs adat
 Biológiai expozíció [mg/g kreatinin]: Nincs adat

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Megfelelő műszaki ellenőrzés:	A biztonságos munkavégzést elősegítő műszaki intézkedések elsőbbséget élveznek az egyéni védőfelszerelések használatával szemben.
Általános előírások:	Az anyaggal végzett munka után kezet és arcot kell mosni szappanos vízzel.
Szem,-arcvédelem:	Védőszemüveg viselése szükséges.
Kézvédelem:	Az anyaggal való munka során védőkesztyű viselése szükséges. Általános munkához ajánlott típus: Nitril-kaucsuk, 0,11 mm vastag, áttörési idő >480 min. Speciális felhasználás esetén célszerű a gyártóval konzultálni.
Légutak védelme:	Általános esetekben nem szükséges. Magas hőmérsékleten, nagy mennyiségű anyaggal végzett munka során porálc viselése ajánlatos.

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Külső jellemzők:	színtelen kristályos anyag
Szag:	Szagtalan
Szagküszöb érték:	Nem ismeretes.
Olvadáspont/fagyáspont [°C]:	169,0-173,0
Forráspont [°C]:	Nem ismeretes.
Bomlási hőmérséklet [°C]:	Nincs informácó.
Sűrűség (d ²⁰) [g/cm ³]:	1,8
pH:	Nincs információ
Viszkozitás [mPa.s]:	Nincs adat
Gőzsűrűség (levegő=1):	Nincs információ
Oldhatóság vízben:	1394 g/l
Oldhatóság etanolban:	oldódik
Megoszlási hányados n-oktanol/víz log P (o/v):	log Pow:-1,00
Lobbanáspont [°C]:	210
Gőznyomás (20 °C-on) [hPa]:	5,2
Gyulladási hőmérséklet [°C]:	427
Robbanási határértékek (v/v %):	Nincs információ
Relatív párolgási sebesség (ButAc=1):	Nincs információ
Tűzveszélyesség:	Éghető szilárd anyag
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	Nem robbanásveszélyes anyag.
Oxidáló tulajdonságok:	Nem oxidáló anyag.

9.2. Egyéb információk

Fajlagos forgatás ([α] _D ²⁰):	-12,5°±0,5
Égéshő [MJ/kg]:	7,65
Halmazállapot:	Szilárd

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

<u>10.1. Reakciókészség:</u>	Rendeltetésszerű kezelés esetén veszélyes reakciók nem várhatók.
<u>10.2. Kémiai stabilitás:</u>	Az anyag normál körülmények között stabil.
<u>10.3. A veszélyes reakciók lehetősége:</u>	Hevesen reagál oxidálószerekkel, redukálószerekkel, savakkal és bázisokkal.
<u>10.4. Kerülendő körülmények:</u>	Erős hőhatás.
<u>10.5. Nem összeférhető anyagok:</u>	Normál körülmények között nincs ilyen.
<u>10.6. Veszélyes bomlástermékek:</u>	Normál tárolási körülmények között nincs bomlás.

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Általános leírás:	A termék megfelelő kezelése esetén veszélyes tulajdonság nem várható.
Akut toxicitás szájon át:	Émelygés, hányás és hasmenés jelentkezhet.
Akut toxicitás bőrön át:	Vörösség.

Akut toxicitás belégzés:	Légúti irritációt okoz.
Bőrkorrózió/Bőrirritáció:	Bőrirritációt okoz.
Szemkárosodás/szemirritáció:	Szembe kerülve irritáló hatású.
Légzőszervi, vagy bőrszenzibilizáció:	Nem ismeretes.
Csírsejt mutagenitás:	A rendelkezésre álló információk alapján nem mutagén.
Rákkeltő hatás:	Nem ismeretes.
Reprodukciós toxicitás:	Az információ nem áll rendelkezésre.
Célszervi toxicitás, egyszeri expozíció:	Az anyagot nem osztályozzák, mint speciális célszervi toxikus anyagot. (egyszeri expozíció)
Célszervi toxicitás, ismétlődő expozíció:	Az anyagot nem osztályozzák, mint speciális célszervi toxikus anyagot. (ismételt expozíció)
Aspirációs veszély:	Nem ismeretes.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Általános leírás: Szakszerű kezelés és felhasználás esetén környezeti problémák nem várhatók.

12.1. Toxicitás:

Toxicitás halakra:	Nincs adat
Toxicitás algákra:	Nincs adat.
Toxicitás baktériumokra:	nincs adat

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság:

Biológiailag könnyen lebontható.

12.3. Bioakkumulációs képesség: Bioakkumuláció nem várható (log P o/v)<1

12.4. A talajban való mobilitás: Nincs információ.

12.5. A PBT- és vPvB-értékelés eredményei: PBT/vPvB vizsgálatot nem végeztek, mert kémiai biztonsági vizsgálat nem szükséges, vagy nem történt.

12.6. Egyéb káros hatások: A készítményt és maradványait nagy mennyiségben a közcatornába, élővizetekbe engedni nem szabad.

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termékre vonatkozó előírások: Az anyag maradványa veszélyes hulladéknak számít.

A csomagolásra vonatkozó előírások: A szennyezett (kiürült) csomagolóanyagot ugyanúgy kell kezelni, mint a terméket.

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

Hulladék kezelési előírások: A hulladékokat a hulladékról szóló 2008/98/EK irányelvek, valamint az egyéb országos és helyi szabályoknak megfelelően kell kezelni. Megsemmisítése erre szakosodott gazdálkodó szervezet segítségével történhet.

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

14.1. UN-szám: Nem vonatkozik rá.

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: Nem vonatkozik rá.

Szárazföldi szállítási besorolás (RID/ADR): Nincs besorolva

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok): Nem értelmezhető.

14.4. Csomagolási csoport: Nem vonatkozik rá.

14.5. Környezeti veszélyek: Nem ismeretes.

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: Nincs szükség speciális óvintézkedésre.

14.7. A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás: Nem vonatkozik rá.

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az adott anyaggal kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Az anyag nem szerepel sem a 96/82/EK rendeletben (SEVESO), sem a 123/2009 (VI.12.) Korm. rendeletben (PIC), sem a 94/33/EK irányelvben (fiatalkorúak munkavégzése), sem pedig a 4/2011 (I.14.) VM rendeletben (légszennyező kibocsátás)

15.2. Kémiai biztonsági értékelés Az anyagról kémiai biztonsági értékelés egyelőre nem készült

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

A biztonsági adatlap 2. és 3. pontjában szereplő H mondatok:

H319 Súlyos szemirritációt okoz.
A BT adatlap megváltozott szakaszai: 1.,4.,8.,9.,10.,11.,12.,

FIGYELMEZTETÉS:

A megadott információk jelen tudásunkon alapulnak és a termék szállított állapotára vonatkoznak. Az adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. Az érvényes rendeletek betartása, az esetleges speciális felhasználási technológiának megfelelő biztonsági előírások kialakítása és betartása felhasználó feladata. Az anyaggal (készítménnyel) kapcsolatos konkrét felhasználási mód során a 98/24/EK irányelv alapján fel kell mérni és értékelni kell a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat.

Ez a dokumentum elektronikusan készült és aláírás nélkül is hiteles.